1. Typy danych w bazie danych PostgreSQL

Name	Size	Range	Comment
boolean	1 bajt	false / true	przechowuje true lub fasle. Może być null
smallint	2 bajty	-32768 do 32767	dla małych zakresów
integer	4 bajty	-2147483648 do 2147483647	najczęściej stosowany
bigint	8 bajty	-9223372036854775 808 do 9223372036854775 807	int o dużym zakresie
real	4 bajty	dokładność 6 cyfr po dziesięnych	the data types real and double precision are inexact, variable-precision numeric types - czyli nie przechowuje dokładnej wartości
numeric(p,s)	zmienna	Do 131072 cyfr przed przecinkiem oraz do 16383 cyfr po przecinku	p - łączna ilość cyfr s - wartość ilość miejsc po przecinku np. (5,2) - oznacza że 3 przed przecinkiem, 2 po przecinku np. 320,12

Typy tekstowe

char(n)	ciąg znaków o długości n. W przypadku niewykorzystania pełnego zakresu reszta zostanie wypełniona spacjami
varchar(n)	tak samo jak char, lecz nie dopełnia spacjami
text	tekst o zmiennej długości

Typy czasowe:

DATE	data
TIME	czas
TIMESTAMP	data i czas
TIMESTAMP WITH TIME ZONE	data i czas z uwzględnieniem strefy

Tworzenie tabeli - DDL - Data Definition Language

Do stworznenia bazy danych musimy wykorzystać zapytanie DDL, która tworzy strukturę tabeli, określając jakie pola mają się w nim znajdować, ich rodzaj oraz inne parametry.

```
CREATE TABLE XYZ (
ID INT PRIMARY KEY NOT NULL,
NAME VARCHAR(20) NOT NULL
);
```

W przypadku tabel zawsze ustawiamy na nich klucz główny (primary key)

Usuwanie tabeli - DROP TABLE nazwaTabeli.

Edytowanie struktury tabeli - ALTER TABLE X ALTER COLUMN

Do zmiany struktury tabelli używamy komendę Alter table np.

```
ALTER TABLE employees
ALTER COLUMN surname DROP NOT NULL;
```

Wkładanie danych do tabeli

Wkładanie danych do tabeli wykonujemy poprzez słowo kluczowe INSERT INTO np.

```
INSERT INTO employees(id, anme, surname, age) values(1, "Michal", "B:
```

Odczyt danych z tabeli - Select

Do odczytywania danych używamy operacji Select np.

```
SELECT * FROM employees;
```

Odczytywanie wyłącznie poszczególnych kolumn:

```
SELECT
id,
name,
surname
FROM employees;
```

Aliasy

Mechnizm aliasów służy do tego, aby kolumy które są wyślwietlane tylko w widoku miały inną nazwę, którą podaliśmy np.

```
Seelect
id AS my_id,
name AS my_name
surname AS my_surname
FROM emloyees;
```

Where

Aby narzucić warunek do wyślwietlanego zapytania możemy użyć klauzuli WHERE, np.

```
SELECT *
FROM employees
WHEE name = 'Michal';
```

Łączenie warunnków - operatory loginczne OR/AND

Domemy używać operatorów do łączenia warunków np.

```
SELECT *
FROM employees
WHERE name ='Michal'
AND surname='Bialek';
```

Operatory

W zapytaniach SQL możemy rónież używać operatory matematyczne takie jak: dodwanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie, modulo.

Dostępne są również operatory porównania takie jak:

```
1. równość (=)
```

- 2. nierówność (!=)
- 3. różność (<>)
- 4. mniejszość (<)
- 5. większość (>)
- 6. mniejszość lub róność (<=)
- 7. większość lub równość (>=).

Dostepne sa operatory logiczne:

- 1. OR
- 2. AND
- 3. IN sprawdza czy wartość w jest równa jednej z podanej wartości

```
SELECT * FROM employees WHERE name IN ('Andrzej', 'Michal');
```

4. LIKE - operator podobny do String.contains(). Znak % oznacza dowolny ciąg znaku.

```
SELECT * FROM employees WHERE name LIKE '%Mi';
```

5. BETWEEN - sprawdz czy wartość znajduje się w przedziale

```
SELECT * FROM employees WHERE age BETWEEN 20 AND 50;
```

- 6. NOT
- 7. IS NULL

Sortowanie zwracanego wyniku

```
SELECTY *
FROM employees
ORDER BY age DESC;
```

Możemy również wykonać sortowanie po kilku kolumnach do przecinku podając kolejną kolumne i tryb sortowania

```
ORDER BY age DESC, salay desc;
```

Ograniczanie zwracanego wyniku - LIMIT

Jeżeli chcemy ograniczyć ilość zwracanyc wyników, możemy użyć słowa kluczowego limit np.

```
SELECT *
FROM employees
ORDER BY age ASC
LIMIT 3;
```

Unikalne wartości - DISTINCT

Słowo kluczowe DISTINCT służy do zwracania unikatowych wyników np. imiona w firmie

```
SELECT DISTINCT name FROM employees;
```

Funkcje agregujące i grupowanie

Funkcje agrekujące służą do zamiany elemntów w zdfeinowaną wartość liczbową. Przykładowymi funkcjami agregującymi są:

- 1. COUNT
- 2. SUM
- 3. AVG
- 4. MIN
- 5. MAX

Przykładowo, chcemy podliczyć ilość występujących unikalnych imion, które zaczynają się na 'M' :

```
SELECT COUNT(DISTINCT name)
FROM employees
WHERE name LIKE 'M%';
```

GROUP BY

Funkcja ta działa podobnie jak grupowanie w stremach w javie. Jeżeli chcemy uzyskać strukturę:

klucz:lista_wartości. np.

```
SELECT age, COUNT(age)
FROM emlpoyees
GROUP BY age;
```

Aktualizowanie bazy danych - UPDATE, SET, WHERE

Przykład:

```
UPDATE employees
SET salary = 10000
WHERE name='Ania' AND surname='Bogata';
```

Usuwanie rekordu w bazie danych DELTE, FROM, . additonal (WHERE)

Do usuwania rekordów w bazie danych służy operacja DELETE ex.

```
DELETE
FROM EMPLOYEES
WHERE ID = 70;
```

Relacyjność baz danych

1. Na czym polega relacyjnośc baz danych i jak ją stosować?

Jeżeli chemy przechowywać jakieś dane, to informację, które są/mogłyby być wykorzysytwane w kilku miejscach, powinno się przechowywać w osobnych tabelach, ponieważ każda tabela podawinna odpowiadać tylko za jedną rzecz. Następnie tabele te łączymy powiązaniami, aby uzyskać wymagane dane. Wiązanie odbywa się przy pomocy kluczy.

2. Wiązanie - Do wykonania wiązania używamy zapisku:

- 1. Wpisujemy ograniczenie (constraint) fk_adress
- 2. Klucz obcy (foreign key) odwołujemy się do pola w naszej tabeli, która będzie referenjcą do innej tabeli.
- 3. Referencja (referenes) wskazujemy, gdzie powinien klucz obcy się odności (referować)

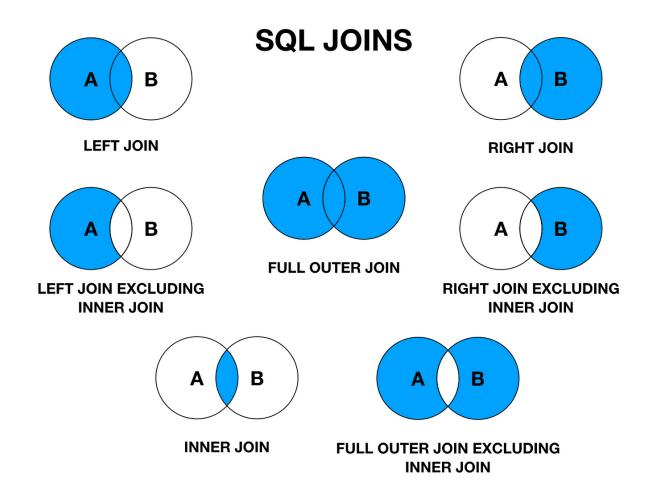
Uwagi

Jeżeli nasz klucz obcy jest not null, to nie można włożyć rekordudo tablicy, bez wcześniejszego utworzenia rekordu w tabeli do której sie odwołujemy.

Klucze obce wymuszają na nas stosowanie pewnej koleności dodwania i usuwania elementów z bazy danych.

Joiny

Rozróżniamy kilka rodzajów joinów:

Do czego służą joiny?

Joiny służą do łączenia tabel przy wykorzystaniu kluczy obcych.

Uwaga - przy joinowaniu mamy id tabeli pierwszej, oraz następnych tabel, dlatego odnosząc się do id musimy określić, do id z jakiej tabeli się odwołujemy. np. poprzez <u>employees.id</u> - przykład:

```
SELECT emp.id, name, surname, age, salary, city, street // Jakie
FROM employees AS emp // określamy z jakiej tablicy
INNER JOIN adress adr ON emp.adress_id = adr.id // jaką
// +on + klucz obcy z tabeli = id z tabeli
```

Podstawowe Joiny

- 1. Inner join (inaczej zwykły join / przecięcie zbiorów) bierzemy te, gdzie jest dokładne dopasowanie do siebie, czyli gdzie rekord z lewej odpowiada prawemi i vice versa.
- 2. Full join zwracamy rekordy z obu tabel, nawet jeżeli ani lewa, ani prawa strona nie ma dowiązania do siebie.
- 3. Left join zwrócimy wszystkie elementy z lewej strony, nwaet jeżeli nie mają dowiązania z prawej, a z prawej wyświetlimy tylko te, co mają dowiązania do lewej.
- 4. Right join odwrotna sytuacja do left joina.

Przykłady

1. Inner Join (przecięcie)

```
SELECT id, name, seurname, salary, city, postal_code, street
FROM employees as emp
INNER JOIN adress adr on emp.adress_id = adr.id;
```

2. Full Join (wszystko)

```
SELECT id, name, seurname, salary, city, postal_code, street
FROM employees as emp
FULL JOIN adress adr on emp.adress_id = adr.id;
```

3. Left

```
SELECT id, name, seurname, salary, city, postal_code, street
FROM employees as emp
LEFT JOIN adress adr on emp.adress_id = adr.id;
```

4. Right

```
SELECT id, name, seurname, salary, city, postal_code, street FROM employees as emp
```

RIGHT JOIN adress adr on emp.adress_id = adr.id;

Resources: nieinformatyk

- 1. DBMS Database Management System, czyli system zarządzania bazami danych, gdzie oprócz przechowywania, dodawania oraz wyszukiwania elementów w bazie, posiada również funkcjonalności optymalizacyjne, tworzenia kopii zapasowych itp.
- 2. Rodzaje baz danych główne odzielenie polega na bazy relacyjne SQL, oraz nierelacyjne bazy danych noSQL. Bazy danych noSQL dzielimy na różne rodzaje np. kary key-value, column-familiy, graph, document. każda baza danych ma swojego dostawcę (providera) i w przypadku relacyjnych ba danych pogą to być: PostgreSQL, MySql, MSsql server, Oracle database.każdy provider ma swoją implementację, która różni się swoją specyfikacją. Natomias dla noSQL są to mongoDB, amazon dybamoDB, redis itp.
- 3. Co to jest SQL (Structural Query Language) jeżyk wykorzystywany do operacji na tabelach relacyjnych.

Elementy baz danych

- 1. Serwer bazy danych jest to urządzenie, na którym funkcjonuje baza danych. Jeżeli jest to produkcyjna baza danych, to serwer który powinien być dostępny 24/7 i serwować reści dla klientów. Rozróaniamy podkategorie jak rozproszona baza danych, gdzie kilka urządzeń współpracuje ze sobą tworząc logiczną całość, bazy danych w chmurze, albo rozwiązania hybrydowe.
- 2. Oprogramowanie bazy danych program zarządzające plikami bazodanowymi (DBMS).Są one wersjonowane.
- 3. Instancja bazy danych Na instancje składa się pamęć RAM oraz ROM. Dane przechowywane w pamięci trwałej są przenoszone do pamięci wenętrznej. Za przenoszenie odpowiadają procesy pracujące w tle. Instancja DB jest przypadna, jeżeli chcemy wiedzieć o szczegółach działnia bazy danych.

Czym kierować się przy wyborze implementacji/drivera bazo db.

1. Przy wyborze konkretnej implementacji najważniejsze są kryterium funkcjonalności, możliwość łączenia danej implementacji z innymi narzędziami, finanse, znajomość przez pracowników danej bazy danych.

Co to jest normalizacja baz danych

- 1. Normalizacja jest to podział dużych table na mniejsze. Robimy to ze względu to, że brak nomalizacji może powodować błędy:
  - a. anomalia wstawiania- przy dużej tabeli nie idzie wstawić np. nowego działu firmy, ponieważ tabela wymaga również podania innych not null danych
  - b. anomalia usuwania usuwając 1 rekord możemy doprowadzić do sytuacji, gdzie zanika kompletnie informacja o innej tabeli, np. jeżeli mamy tylko 1 informatyka i go usuniemy, to usuniemy wszystkie informacje na temat istnienia działu IT w firmie.
  - c. anomalia modyfikacji, anomalia czytania, które mogą doprowadzić do niespójności danych.

W przypadku normalizacji ważna jest wiedza jakie są powiązania. np. co jest do czego powiązane:

Postać nie normalna:

IMIE	NAZWISKO	PESEL	ADRES	DZIAŁ	KIEROWNIK DZIAŁU	PENSJA
Magda	Kowalska	78052000653	ul. Kwiatowa 13/16 02-200 Wieluń	Sprzedaż	Wojciechowski Jan	4800
Jakub	Nowak	89122431862	ul. Aksamitna 115 17-682 Łuków	Sprzedaż	Wojciechowski Jan	5500
Paweł	Iksiński	98090500695	ul. Wojskowa 1/15 78-963 Katowice	IT	Renata Kadłubek	6000

1. Pierwsza postać normalna:

ID	IMIE	NAZWISKO	PESEL	ULICA	NUMER BUDYNKU	NUMER MIESZKANIA	KOD_POCZTOWY	MIEJSCOWOŚĆ	DZIAŁ	KIEROWNIK DZIAŁU	PENSJA
1	Magda	Kowalska	78052000653	Kwiatowa	13	16	02-200	Wieluń	Sprzedaż	Wojciechowski Jan	4800
2	Jakub	Nowak	89122431862	Aksamitna	115		17-682	Łuków	Sprzedaż	Wojciechowski Jan	5500
3	Paweł	Iksiński	98090500695	Wojskowa	1	15	78-963	Katowice	IT	Renata Kadłubek	6000

1. Tabela posiada ID

- 2. Wszystkie kolumny są jedno wartościowe np. adres nie jest przechowywany pod jednom kolumną, lecz jest rozdzielony na ulice,numer doku, mieszkania, miejscowość itp.
- 3. Druga postać normalna

ID_PRACOWNIKA	IMIE	NAZWISKO	PESEL	ULICA	NUMER BUDYNKU	NUMER MIE SZKANIA	KOD_POCZTOWY	MIEJSCOWOŚĆ	PENSJA	ID_DZIAŁU
1	Magda	Kowalska	78052000653	Kwiatowa	13	16	02-200	Wieluń	4800	1
2	Jakub	Nowak	89122431862	Aksamitna	115		17-682	Łuków	5500	1
3	Paweł	Iksiński	98090500695	Wojskowa	1	15	78-963	Katowice	6000	2
ID_DZIAŁU	NAZWA_DZIAŁU	KIEROWNIK DZIAŁU								
1	Sprzedaż	Wojciechowski Jan								
2	IT	Renata Kadłubek								

- 1. Wszystkie kolumny nie kluczowe zależa od klucza głównego
- 4. Trzecia postać normalna

Tranzakcja

Tranzakcyjność jest to funkcjonalność, któa jest wymagana do realizacji potrzeb biznesowych aplikacji. Uwzględnia ona zasadę kolejkowania/dostępności do danych. Poprawnie zaimplementowana tranzakcyjność powinna zachowywać zasady ACID, czyli Atomicity, Consistency, Isolation, Durability. W zależności od stopnia izolacji tranzakcji możemy spodziewać się różnych negatywnych efektów współbierzności tranzakcji. Są to np. dirty read, phantom read, non-repeatable read.

Relacyjność bazy danych

Relacja to tabela. Co to jest relacyjność baz danych definiuje 12 zasad Edgara Codd'a.

- 1. Dane są przechowywane są w tabeli.
- Dostęp do danych uzyskujemy poprzez podanie tabeli, kolumny i klucza głównego
- 3. Istnieje wartość NULL
- 4. W bazie danych istnieją metadane

- 5. Istnieje technologia zapytań SQL
- 6. Widoki pozwalają na operacjach DML (Data manupulation language)
- 7. Oprócz czytania można też modyfikować dane
- 8. Fizyczna niezależność danych
- 9. Logiczna niezależność danych
- 10. DOstępne więzy spójności (nut null, fk, uniqe)
- 11. Niezaloeżność dystrybucyjna
- 12. Nie idzie ominąć reguł DB operacjami niższego poziomu.

Tworzenie bazy danych

- 1. Infrastruktura bazy danych (sprze, sieć, OS)
- 2. Specyfika przetwarzania (baza rozproszona/scentralizowana, OLTP/OLAP?)
- Implementacja RDBMS Wybór silnika bazodanowego, instalacja i konfiguracja
- 4. przogramy BI, systemy raportujące itp.
- 5. Architektura i kod (tworzenie aplikacji i optymalizacji)

Modelowanie/Projektowanie bazy danych

Potrzebna jest wiedza na temat danych oraz ich połączeń, w celu doboru odpowiedniej dla nas bazy danych. Projektowanie te składa się z 3 etapów:

- 1. Tworzenie modelu konceptualnego (analiza biznesu, związku i zależności miedzy danymi, czyli głównie biznes)
- 2. Tworzenie modelu loginczego (znajomość modelu relacyjnego, diagram związków encji np. ERD, oraz normalizacja)
- 3. Tworzenie modelu fizycznego transformacja na kod SQL, tworzenie kolumn technicznych itp.
- 4. Narzędzia przyadtne do tworzenia map:
  - a. Developer Data Modeler

- b. <u>Draw.io</u>
- c. StarUML

Funkcje analityczne i funkcje agregujące i porównanie

1. Zastosowanie funkcji analitycznych jest często bardziej optymalne, ponieważ w porównaniu do gunkcji agregującej, dane nie są grupowane

Jak działa WITH w sql → CTE (Common Table Expression)

Jest to bardziej złożone zapytanie SELECT. Klauzula WITH pomaga.

Shopping database project

List of tables:

- 1. Customer
  - a. ID
  - b. EMAIL
  - c. NAME
  - d. SURNAME
  - e. BIRTHD_DATE
  - f. PHONE_NUMBER
- 2. Producer
  - a. ID
  - b. PRODUCER_NAME
  - c. BUSINES_IDENTIFIER
  - d. COUNTRY

- e. CITY
- f. STREET
- g. POSTAL_CODE

3. Product

- a. ID
- b. PRODUCT_INTERNAL_CODE
- c. EAN_CODE
- d. PRODUCT_PRICE
- e. ADULTS_ONLY
- f. DESCRIPTION
- g. PRODUCER_ID

4. Purchase

- a. ID
- b. CUSTOMER_ID
- c. PRODUCT_ID
- d. QUANTITY
- e. DATE_TIME

5. Opinion

- a. ID
- b. CUSTOMER_ID
- c. PRODUCT_ID
- d. STARS
- e. COMMENT
- f. DATE_TIME

Excercise:

- Create presenteddatabase and provide mock data (for instance by website" mockaroo.com)
- 2. Delete every opinion that's under and equal to 3 stars.
- 3. Show distinct product ean code for products that were bought in last year (2022)
- 4. Show most bought 5 products show ean code and quantity of transaction where appears those product's
- 5. Show all client's that bought products intended for adults
- 6. Show at what age are person that bought most often products for adults
- 7. Input 20% discount for all products form XXX company
- 8. Search person that at least one give 1 star opinion
- 9. Search company that their products are most selling in our shop
- 10. Show second most expensive product (we can use OFFSET)
- 11. Show list of 10 most reviewed products
- 12. Advanced Count earnings for every single month in our company. We can use DATE_TRUNC('month', date_time);

Solutions

Database

```
DROP TABLE IF EXISTS customer CASCADE;
DROP TABLE IF EXISTS PRODUCER CASCADE;
DROP TABLE IF EXISTS product CASCADE;
DROP TABLE IF EXISTS purchase CASCADE;
DROP TABLE IF EXISTS opinion CASCADE;

CREATE TABLE customer
(
```

```
id
                  INT
                                NOT NULL PRIMARY KEY,
    email
                  VARCHAR(255) NOT NULL UNIQUE,
    name
                  VARCHAR(64)
                                NOT NULL,
                  VARCHAR(64)
                                NOT NULL,
    surname
    date of birth DATE
                                NOT NULL,
    phone_number
                  varchar(12)
                               NOT NULL,
    CONSTRAINT phone_number_validation CHECK ( phone_number ~ '/
    CONSTRAINT email_validation CHECK (email ~ '^[A-Za-z0-9._%+
);
CREATE TABLE producer
(
    id
                        INT
                                      NOT NULL PRIMARY KEY,
    producer name
                        VARCHAR(128) NOT NULL,
    business_identifier VARCHAR(9)
                                      NOT NULL,
    country
                        VARCHAR(64)
                                      NOT NULL,
    city
                        VARCHAR (64)
                                      NOT NULL,
    street
                        VARCHAR(128) NOT NULL,
    building_number
                                      NOT NULL,
                        VARCHAR(6)
    postal_code
                        varchar(6)
                                      NOT NULL,
    CONSTRAINT postal_code_validation CHECK ( postal_code ~ '^[(
    CONSTRAINT business_identifier_validation CHECK ( business_:
);
CREATE TABLE product
(
    id
                           INT
                                         NOT NULL PRIMARY KEY,
    product name
                          VARCHAR(32)
                                         NOT NULL,
    product_internal_code VARCHAR(9)
                                         NOT NULL,
    ean code
                          VARCHAR(13)
                                         NOT NULL,
    product_price
                          NUMERIC(9, 2) NOT NULL,
    adults_only
                          BOOLEAN
                                         NOT NULL,
    description
                          TEXT
                                         NOT NULL,
    producer id
                           INT
                                         NOT NULL,
```

```
CONSTRAINT product_internal_code_validation CHECK ( product_
   CONSTRAINT ean_code_validation CHECK (ean_code \sim '^\d{8})
   CONSTRAINT fk_producer
       FOREIGN KEY (producer_id)
          REFERENCES producer (id)
);
CREATE TABLE purchase
(
   id
              INT NOT NULL PRIMARY KEY,
   customer_id INT NOT NULL,
   product_id INT NOT NULL,
   quantity INT NOT NULL,
   CONSTRAINT fk customer
       FOREIGN KEY (customer_id)
          REFERENCES customer (id),
   CONSTRAINT fk product
       FOREIGN KEY (product_id)
          REFERENCES product (id)
);
CREATE TABLE opinion
(
   id
              INT
                      NOT NULL PRIMARY KEY,
   customer_id INT
                      NOT NULL,
   product_id INT
                      NOT NULL,
   stars
              SMALLINT NOT NULL,
   comment
             VARCHAR
                      NOT NULL,
   CONSTRAINT stars_validation CHECK ( stars BETWEEN 1 AND 5),
```

```
CONSTRAINT fk_customer

FOREIGN KEY (customer_id)

REFERENCES customer (id),

CONSTRAINT fk_product

FOREIGN KEY (product_id)

REFERENCES product (id)

);
```

Excercises

```
-- Excercise 1 - Delete every opinion that's under and equal to
DELETE
FROM opinion
WHERE stars BETWEEN 1 AND 3;
-- Excercise 2 - Show distinct product ean code for products that
SELECT PRODUCT.ean code, purchase.date time
FROM purchase
         INNER JOIN PRODUCT ON PURCHASE.PRODUCT ID = PRODUCT ID
WHERE purchase.date_time >= '2023-01-1'
 AND purchase.date time <= '2023-12-31';
-- Exercise 3 - Show most bought 5 products - show ean code and
SELECT pr.product_internal_code, count(purchase.id) as quantity(
from purchase
         inner join public.product pr on pr.id = purchase.product
group by pr.product_internal_code
order by quantityOfTransaction desc
limit 5:
-- Exercise 4 - Show all client's that bought products intended
SELECT c.name, c.surname, c.phone number
FROM purchase
         INNER JOIN public.customer c on c.id = purchase.custome
```

```
INNER JOIN public.product p on p.id = purchase.product_
WHERE p.adults_only = 'true';
-- Exercise 5 - Show at what age are person that bought most of
    SELECT EXTRACT(YEAR FROM age(CURRENT_DATE, c.date_of_birth)
           count(p.id) AS sum of bought
    FROM purchase
        INNER JOIN public.product p on p.id = purchase.product_:
    INNER JOIN public.customer c on c.id = purchase.customer_id
    where p.adults only='true'
    group by c.date_of_birth
    order by sum_of_bought desc;
-- Exercise 6 - Input 20% discount for all products form Twitter
-- Selecting
SELECT product_name, product_price FROM producer
 inner join public.product p on producer.id = p.producer_id
    WHERE producer_name = 'Twitterwire';
-- Updating
    UPDATE product
    SET product_price = product_price*0.8
    FROM producer
        WHERE product.producer_id=producer.id
    AND producer name = 'Twitterwire';
-- 111, 291,489
-- Exercise 7 - Search person that at least one give 1 star opin
SELECT c.name ,c.surname from opinion
    inner join public.customer c on c.id = opinion.customer_id
        where stars = 1;
-- Exercise 8 - Search company that their products are most sell
SELECT producer_name, count(product_id) as number_of_sold_product
    FROM purchase
        INNER JOIN public.product p on p.id = purchase.product_:
```

```
INNER JOIN public.producer p2 on p2.id = p.producer_id
   GROUP BY producer_name
   ORDER BY number of sold products desc;
-- Exercise 9 - Show second most expensive product
   SELECT product_name, product_price
   FROM product
   ORDER BY product_price desc
   OFFSET 1
   LIMIT 1;
-- Exercise 10 - Show list of 10 most reviewed products
   SELECT product name, count(o.product id) as number of opinic
   FROM product
        inner join public.opinion o on product.id = o.product_id
       GROUP BY product_name
        ORDER BY number of opinions DESC;
-- Exercise 11 - Advanced - Count earnings for every single mont
   WITH TMP AS(
       SELECT
            date_trunc('month', pur.date_time) as date_time,
            pur.quantity,
            pr.product_price,
            pur.quantity * pr.product_price AS income_per_product
        FROM purchase pur
            inner join public.product pr on pur.product id = pr
        order by date_time, income_per_product
    )
   SELECT TMP.date_time, sum(tmp.income_per_product) as income
        FROM TMP
   GROUP BY TMP.date time
   ORDER BY income desc;
```